

dersdeo

öğrenmenin en kolay yolu o!

Dil ve Anlatım

FİİLDE ÇATI

Fiilde Çatı

Öznesine Göre Fiiller

- Etken Fiiller
- Edilgen Fiiller
- DönüŖlü Fiiller
- İŖteŖ Fiiller

Nesnesine Göre Fiiller

- Geçişli Fiiller
- Geçişsiz Fiiller

I) Nesnesine Göre Fiiller

Geçişli Fiil:

Siyah elbiseli adamlar arabanın kapısını açtılar.

Geçişsiz Fiil:

Büyüklerimizin bıraktığı yerden biz devam ettik.

Yaptığı tabloları galeride sergiledi.

Kapının önüne geçip geleni geçeni izledi.

Göz açıp kapayıncaya kadar yaz tatili de bitti.

Kompozisyon dersinden sürekli düşük not alması yeterince kitap okumadığının kanıtıydı.

Konuşmasını yarım bıraktı; kendini iyi hissetmiyordu.

Samet Ağaoğlu, ilk öykülerinde daha dışa açık bir sanatçı izlenimi verir.

Televizyonda her hafta yeni bir dizi başlıyor.

İzleyiciler bu filmi pek beğenmedi.

Kötülük eden kötülük bulur.

Olayın sorumluları kısa zamanda yakalandı.

Bu filmin jeneriğine bayılıyorum.

Rüzgâr dokunmamış dal istediler benden.

Çocuğa hırkasını giydirdi.

Çevre kirliliği ile ilgili raporları belediye komisyonuna sundu.

O konuya daha sonra dönmeyi düşünüyormuş.

Her gün akşam deniz kıyısına inerdik.

Gerçekten de hepimiz çok merak ettik.

Yağmur başlayınca sığınılacak yer arardık.

Olanları duyunca vakit kaybetmeden beni arayacağını adım gibi biliyorum.

Şair, bir iki şiirinde halk şiirinin sesinden ve biçimsel özelliklerinden yararlanmış.

NOT: Bazı fiiller geçişli olduğu halde cümlede nesne kullanılmayabilir!

Dikkatli bakmazsınız fark edemezsiniz.

Sabahın köründe durakta yarım saat bekledi.

Yazmak için yaşayan, yaşamak için de yazar.

Fotoğraf albümüne bakınca hemen tanıdı.

NOT: Bazı fiiller cümleye göre geçişli ya da geçişsiz olabilir!

Bizlerde para ne gezer?

Antalya'yı üç günde iyice gezdik.

Günlerdir beklenen maç üç gün sürdü.

Tarlayı üç günde sürdü.

Ettirgen ve Oldurgan Fiiller

Sonunda ödevlerini bitirdi.

Koca koca paketleri kızcağıza taşıttı.

Bu espri bizi bir hayli güldürdü.

Öğrencilerime bu hafta iki şiir ezberlettim.

Saat 5'e doğru beni uyandır.

Babamı büyük halası büyötmüş.

Çocuğunu özel okludan aldırılmış.

Yeni albümünün parçalarını bize dinletti.

Bu halıları hangi tezgâhta dokuttunuz?

Polis öndeki arabayı durdurdu.

Yaptığı hataları gösterdi.

Evraklarını daha dün getirdi.

Öznesine Göre Fiiller

Etken Fiiller

Edilgen Fiiller

DönüŖlü Fiiller

İŖteŖ Fiiller

Edilgen ve Dönüřlü Fiiller

Geline pek çok bilezik takıldı.

Arkadaşına şakalaşmak için takıldı.

İstedikleriniz manavdan alındı.

Senin bu sözlerinden alındı.

Kitapların birçoğu da zamanında alınamadı.

Gümbür gümbür davullar vuruldu.

İleri sürülen görüşlere herkes katıldı.

O arsa çok ucuza satıldı.

İstenilen yazılar hemen yazıldı.

Bizi görür görmez gizlice içeri süzöldü.

Birçok şair, yaşadığı çağda pek anlaşılmıyor.

Dağlarda şenlik ateşı yakıldı.

Bu şair elli yıl sonra anlaşıldı.

Dışarı çıkmak için giyindi.

Kürsüden işittiği sözler üzerine çok öfkelenildi.

Korsan kasetlerin büyük bir kısmı imha edildi.

Hırsızlık yapan genç, polislerce yakalandı.

Futbolcular diğer odada soyunuyor.

Görüşmenin yarın yapılacağı söylendi.

Faiz oranları yeniden belirlendi.

Divan şiirinde daha çok soyut konular işlenir.

Aldığı bu habere çok sevindi.

Arka sıradaki çocuk heyecanla ileri atıldı.

Yangına neden olan hata bir haftadır araştırılıyor.

Bu film iki yıl önce Bodrum'da çekildi.

Roman, türlü bakış açılarıyla ele alınır.

Bu filme biraz daha güldürü unsuru katılmalıydı.

Bu habere babam çok üzüldü.

Arkadaşım, son duruşmada aklanmıştı.

NOT: Fiilimsilerde de etkenlik ya da edilgenlik aranabilir!

Bunların sana anlatıldığını duydum.

Çıkarıldığı mahkemece serbest bırakıldı.

Bu kitapların okunması gerekiyor.

Söylediği her şey doğrudur.

Sözde Özne:

○ arsa çok ucuza satıldı.

İstenilen yazılar hemen yazıldı.

Fatih, dün akşam birkaç kişiyle görülmüş.

Örtülü Özne:

Cam çocuklar tarafından kırılmış.

Büyük işler, büyük uluslar tarafından yapılır.

Yollar, kar yüzünden kapandı.

Etken Fiiller

Bir pastaneye oturup arkadaşlarını beklediler.

Bu kitap bazı dil yanlışları da içeriyor.

Düğün için kendisine güzel bir elbise diktirdi.

Minareyi çalan kılıfını hazırlar.

Kuşburnu C vitamini bakımından zenginmiş.

İstanbul seni hapsetmiş, eski bir bandı kaydetmiş.

Y. Kemal ve A. Haşim çağımızın en önemli şairleridir.

Gurbet çeken gönüller kuşatmıştı ocağı.

Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer.

Artık yaptığı işlere ben de şaşıyorum.

İşteş Fiiler

İki arkadaş uzun yıllar mektuplaştılar.

Kazanın olduğu yere insanlar koştu.

Uzun tartışma ve pazarlık sonunda anlaştılar.

Yolda gördüğü herkesle selamlaştırdı.

Onunla sabah kadar bu konuları tartıştık.

İki yabancı gibi dakikalarca baktık.

Seninle bir doğum günü partisinde tanışmıştık.

Oradan hemen sessizce uzaklaştık.